

СТРАТЕГИЈА

ПРЕВЕНЦИЈЕ И СУЗБИЈАЊА ТРГОВИНЕ ЉУДИМА, ПОСЕБНО ЖЕНАМА
И ДЕЦОМ И ЗАШТИТЕ ЖРТАВА 2017–2022

АКЦИОНИ ПЛАН

ЗА СПРОВОЂЕЊЕ СТРАТЕГИЈЕ ПРЕВЕНЦИЈЕ И СУЗБИЈАЊА ТРГОВИНЕ ЉУДИМА,
ПОСЕБНО ЖЕНАМА И ДЕЦОМ И ЗАШТИТЕ ЖРТАВА ЗА 2017. И 2018. ГОДИНУ

Република Србија

СРБИЈА ПРОТИВ ТРГОВИНЕ ЉУДИМА.
СРБИЈА - ЗЕМЉА СЛОБОДНИХ ЉУДИ.

**СТРАТЕГИЈА
ПРЕВЕНЦИЈЕ И
СУЗБИЈАЊА ТРГОВИНЕ
ЉУДИМА, ПОСЕБНО
ЖЕНАМА И ДЕЦОМ И
ЗАШТИТЕ ЖРТАВА
2017–2022**

САДРЖАЈ

1. УВОДНИ ДЕО	5
2. НОРМАТИВНИ ОКВИР	6
2.1. Дефиниција основних појмова.....	8
2.1.1. Дефиниција кривичног дела трговине људима	8
2.1.2. Дефиниција жртве трговине људима	8
2.1.3. Дефиниција детета	9
2.1.4. Процена статуса за жртве трговине људима	9
3. СТРАТЕШКИ ОКВИР	10
4. АНАЛИЗА СТАЊА СА ПРЕПОРУКАМА	10
5. ПРЕВЕНЦИЈА И ЗАШТИТА ДЕЦЕ ОД ТРГОВИНЕ ЉУДИМА И ИСКОРИШЋАВАЊА У ПОРНОГРАФИЈИ И ПРОСТИТУЦИЈИ	16
6. ВИЗИЈА	17
7. ОПШТИ ЦИЉ	17
8. ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ	17
8.1. Системски ојачано партнерство у одговору на трговину људима на локалном, националном и међународном нивоу.....	17
8.2. Унапређена превенција и смањен утицај узрока трговине људима у складу са динамиком нових изазова, ризика и претњи.....	18
8.3. Унапређен проактиван систем откривања случајева трговине људима, ефикасно процесуирање физичких и правних лица и правна заштита жртава трговине људима.....	18
8.4. Унапређен систем идентификације, заштите, помоћи и подршке жртвама трговине људима кроз дугорочне и одрживе програме социјалног укључивања	19
8.5. Деца су заштићена од трговине људима и искоришћавања у порнографији и проституцији и њиховим последицама, посебним партиципативним програмима који се спроводе у њиховом најбољем интересу	19
9. ПРЕДУСЛОВИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ СТРАТЕГИЈЕ	20
10. СПРОВОЂЕЊЕ, ПРАЋЕЊЕ, ОЦЕЊИВАЊЕ И ИЗВЕШТАВАЊЕ	21
10.1. СПРОВОЂЕЊЕ	21
10.2. ПРАЋЕЊЕ	23
10.3. ОЦЕЊИВАЊЕ	23
10.4. ИЗВЕШТАВАЊЕ	24
11. ФИНАНСИЈСКИ ЕФЕКТИ СТРАТЕГИЈЕ И АКЦИОНОГ ПЛАНА	25
ДЕО 1	25
ДЕО 2	28
12. ЗАВРШНИ ДЕО	30
АКЦИОНИ ПЛАН	31

На основу члана 45. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – УС, 72/12, 7/14 – УС и 44/14)

Влада доноси

**СТРАТЕГИЈУ ПРЕВЕНЦИЈЕ И СУЗБИЈАЊА ТРГОВИНЕ
ЉУДИМА, ПОСЕБНО ЖЕНАМА И ДЕЦОМ И
ЗАШТИТЕ ЖРТАВА 2017–2022**

1. УВОДНИ ДЕО

Стратегија превенције и сузбијања трговине људима, посебно женама и децом и заштите жртава за период од 2017. до 2022. године (у даљем тексту: Стратегија), је други стратешки документ који Влада доноси у решавању проблема трговине људима.

Иако су уложени напори у решавању проблема трговине људима и даље се у Републици Србији препознају континуирано скоро све форме трговине људима (сексуална експлоатација, радна експлоатација, принуда на просјачење, принуда на вршење кривичних дела, принудни бракови са елементима експлоатације и др.). Статистичка анализа указује на велики удео домаћих држављана жртава трговине људима којима је трговано у оквиру граница Републике Србије, пораст броја деце жртава трговине људима, појаву дуалне или вишеструке експлоатације жртава као и пораст броја домаћих држављана жртава трговине људима у иностранству и то мушкараца жртава радне експлоатације у индустрији грађевине и жена жртава експлоатације у проституцији.

Интензивни мешовити миграциони токови са подручја Блиског Истока, Азије и Африке ка земљама Европске уније, преко територије Републике Србије, усложњавају одговор државе и друштва на проблем трговине људима. Међу ирегуларним мигрантима, избеглицама и тражиоцима азила су и оне категорије које су посебно рањиве од трговине људима и експлоатације и њих треба препознати и заштитити, а нарочито младе девојке и децу која путују без пратње.

Нова стратегија има за циљ да обезбеди свеобухватан и континуиран одговор друштва на трговину људима, у складу са динамиком нових изазова, ризика и претњи, на тај начин што ће се унапредити систем превенције, помоћи и заштите жртава и сузбијања трговине људима, посебно женама и децом. До остварења овог циља Стратегије доћи ће се функционалним повезивањем и институционалном изградњом капацитета свих партнера.

Стратегија је израђена и у складу са актуелним политикама које Европска унија води на плану искорењивања трговине људима и миграција.

2. НОРМАТИВНИ ОКВИР

Нормативни оквир у Републици Србији обезбеђује правни основ који омогућава рад на превенцији, заштити жртава и сузбијању трговине људима са аспекта заштите људских права.

Највиши правни акт, Устав Републике Србије, одредбом члана 26. изричито забрањује држање у ропству или у положају сличном ропству односно, забрањује сваки облик трговине људима и принудни рад.

Закони који уређују област трговине људима и њене последице су: Кривични законик („Службени гласник РС”, бр. 85/05, 88/05 – исправка, 107/05– исправка, 72/09, 111/09, 121/12, 104/13 и 108/14), Законик о кривичном поступку („Службени гласник РС”, бр. 72/11,

101/11, 121/12, 32/13, 45/13 и 55/14), Закон о одговорности правних лица за кривична дела („Службени гласник РС”, бр. 97/08), Закон о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, корупције и других посебно тешких кривичних дела („Службени гласник РС”, бр. 42/02, 27/03, 39/03, 67/03, 29/04, 58/04 – др. закон, 45/05, 61/05, 72/09, 72/11 – др. закон, 101/11 – др. закон и 32/13), Закон о одузимању имовине проистекле из кривичног дела („Службени гласник РС”, број 32/13), Закон о полицији („Службени гласник РС”, број 6/16), Закон о странцима („Службени гласник РС”, број 97/08), Закон о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица („Службени гласник РС”, број 85/05), Закон о међународној правној помоћи у кривичним стварима („Службени гласник РС”, број 20/09), Закон о управљању миграцијама („Службени гласник РС”, број 107/12), Закон о азилу („Службени гласник РС”, број 109/07), Закон о равноправности полова („Службени гласник РС”, број 104/09), Закон о Црвеном крсту Србије („Службени гласник РС”, бр. 107/05), Закон о заштитнику грађана („Службени гласник РС”, бр. 79/05 и 54/07), Закон о програму заштите учесника у кривичном поступку („Службени гласник РС”, број 85/05), Закон о социјалној заштити („Службени гласник РС”, број 24/11), Закон о условима за упућивање запослених на привремени рад у иностранство и њиховој заштити („Службени гласник РС”, број 91/15), Закон о забрани дискриминације („Службени гласник РС”, број 22/09), Закон о здравственој заштити („Службени гласник РС”, бр. 107/05, 72/09 – други закон, 88/10, 99/10, 57/11, 119/12, 45/13 – други закон и 93/14), Закон о здравственом осигурању („Службени гласник РС”, бр. 107/05, 109/05 – исправка, 57/11, 110/12-УС, 119/12, 99/14, 123/14 и 126/14 – УС), Породични закон („Службени гласник РС”, бр. 18/05 и 72/11 – други закон и 6/15), Закон о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 52/11, 55/13, 35/15 – аутентично тумачење и 68/15), Закон о раду („Службени гласник РС”, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14 и 13/17-УС), Закон о матичним књигама („Службени гласник РС”, број 20/09), Закон о електронским комуникацијама („Службени гласник РС”, бр. 44/10, 60/13-УС и 62/14), Закон о организацији и надлежности државних органа за борбу против високотехнолошког криминала („Служ-

бени гласник РС”, бр. 61/05 и 104/09), Закон о републичким административним таксама („Службени гласник РС”, бр. 43/03, 51/03 – исправка, 61/05, 101/05 – други закон, 5/09, 54/09, 50/11, 70/11 – усклађени дин. изн., 55/12 – усклађени дин. изн., 93/12, 47/13 – усклађени дин. изн., 65/13 – други закон, 57/14 – усклађени дин. изн., 45/15 – усклађени дин. изн.и 83/15) и други закони.

2.1. Дефиниција основних појмова

2.1.1. Дефиниција кривичног дела трговине људима

Према члану 388. став 1. Кривичног законика, кривично дело трговине људима врши онај ко силом или претњом, довођењем у заблуду или одржавањем у заблуди, злоупотребом овлашћења, поверења, односа зависности, тешких прилика другог, задржавањем личних исправа или давањем, или примањем новца или друге користи врбује, превози, пребацује, предаје, продаје, купује, посредује у продаји, сакрива или држи друго лице, а у циљу експлоатације његовог рада, принудног рада, вршења кривичних дела, проституције или друге врсте сексуалне експлоатације, просјачења, употребе у порнографске сврхе, успостављање ропског или њему сличног односа, ради одузимања органа или дела тела или ради коришћења у оружаним сукобима.

Такође, према члану 388. став 8. Кривичног законика, за трговину људима може се гонити и лице које зна или је могло знати да је неко лице жртва трговине људима, па искористи њен положај или другог омогући искоришћавање њеног положаја ради експлоатације предвиђене ставом 1. тог члана.

2.1.2. Дефиниција жртве трговине људима

Жртвом се у смислу наведене одредбе и ове стратегије, сматра свако физичко лице подвргнуто трговини људима.

2.1.3. Дефиниција детета

Дететом се у смислу ове стратегије сматра свако лице млађе од 18 година.

2.1.4. Процена статуса за жртве трговине људима

Услуге процене и планирања за жртве трговине људима пружа Центар за заштиту жртава трговине људима.

Најважнији међународни документи који су релевантни за области супротстављања трговини људима и децом су: Универзална декларација о људским правима (1948); Међународни пакт о грађанским и политичким правима (1966); Конвенција о елиминасању свих облика дискриминације жена (1979); Конвенција о правима детета (1989); Конвенција Међународне организације рада бр. 182 о најгорим облицима дечијег рада (1999); Опциони протокол уз Конвенцију о правима детета о продаји деце, дечијој проституцији и дечијој порнографији (2000); Протокол за превенцију, сузбијање и кажњавање трговине људским бићима, нарочито женама и децом (2003), који допуњава Конвенцију Уједињених нација против транснационалног организованог криминала (2001); Етичке и безбедносне препоруке за вођење разговора са женама жртвама трговине људима Светске здравствене организације (2003); Европска конвенција за заштиту људских права (1950) и основних слобода са додатним протоколима (1952, 1963, 1983, 1984, 2000 и 2002) и стандарди Европског суда за људска права; Конвенција Савета Европе против трговине људима (2005); Конвенције Савета Европе о заштити деце од сексуалног искоришћавања и сексуалног злостављања (2007); Споразум Републике Србије и Европске заједнице о реадмисији лица која незаконито бораве (2007).

3. СТРАТЕШКИ ОКВИР

Најважнији стратешки документи који су релевантни за области супротстављања трговини људима и децом су: Стратегија борбе против трговине људима у Републици Србији („Службени гласник РС”, број 111/06), Стратегија националне безбедности у Републици Србији („Службени гласник РС”, број 88/09), Стратегија интегрисаног управљања границом у Републици Србији („Службени гласник РС”, број 9/17), Национална стратегија за превенцију и заштиту деце од насиља („Службени гласник РС”, број 122/08), Стратегија за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период од 2016. до 2025. године („Службени гласник РС”, број 26/16), Стратегија за управљање миграцијама („Службени гласник РС”, број 59/09), Национална стратегија за родну равноправност за период од 2016. до 2020. године са Акционим планом за период од 2016. до 2018. године („Службени гласник РС”, број 4/16), Национална стратегија запошљавања за период 2011–2020 („Службени гласник РС”, број 37/11), Национална стратегија за младе за период од 2015. до 2025. године („Службени гласник РС”, број 22/15).

4. АНАЛИЗА СТАЊА СА ПРЕПОРУКАМА

У циљу свеобухватне анализе стања и формулисања препорука коришћени су методи СВОТ (SWOT) и ПЕСТЕЛ (PESTEL), као и анализа заинтересованих страна, анализа проблема и анализа људских и материјалних ресурса. Такође, коришћени су и релевантни материјали као што су Извештаји Европске комисије о напретку реформи у Републици Србији, Извештаји о трговини људима Стејт Департамента, Упитник за евалуацију имплементације Конвенције Савета Европе о борби против трговине људима уговорних страна Групе експерата о борби против трговине људима 2011, Закључне примедбе Комитета за права детета у вези са Иницијалним извештајем Републике Србије о примени Конвенције о

правима детета (2008), Закључни коментари Комитета за права детета у вези са Иницијалним извештајем Републике Србије о примени Опционог протокола уз Конвенцију о правима детета о продаји деце, дечијој проституцији и дечијој порнографији (2010), Извештај Комитета за права детета Уједињених Нација са Дана генералне дискусије 2012. године на тему „Права детета у контексту међународних миграција“, истраживање Деца у покрету – положај и програми подршке и заштите деце у покрету у Републици Србији 2013. године, Извештај Радне групе Савета Уједињених нација за људска права у процесу Универзалног периодичног прегледа за Републику Србију, укључујући препоруке прихваћене од стране Републике Србије након представљања другог извештаја о стању људских права у Републици Србији (јануар 2013. године, Женева) и Извештај са препорукама о истраживању дечијег просјачења у Србији 2011. године, Заштитника грађана.

Анализа заинтересованих страна указала је на субјекте Стратегије: Министарство унутрашњих послова, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Министарство правде, Министарство просвете, науке и технолошког развоја, Министарство здравља, Министарство омладине и спорта, Министарство спољних послова, Министарство културе и информисања, Министарство трговине, туризма и телекомуникација, Безбедносно-информативну агенцију, као и друге државне органе, организације, органе локалне власти, удружења и организације цивилног друштва.

Резултати статистичких и аналитичких података кључних субјеката Стратегије (ресорна министарства, међународне организације и организације цивилног друштва) указују да се у Републици Србији препознају континуирано скоро све форме трговине људима (сексуална експлоатација, радна експлоатација, принуда на просјачење, принуда на вршење кривичних дела и принудни бракови са елементима експлоатације). Статистичка анализа указује на велики удео домаћих држављана жртава трговине људима којима је трговано у оквиру граница Републике Србије, пораст броја деце жртава трговине људима, појаву дуалне или вишеструке експлоатације жртава као и пораст броја домаћих држављана жртава тр-

говине људима у иностранству и то мушкараца жртава радне експлоатације у индустрији грађевине и жена жртава експлоатације у проституцији.

Анализа је показала да је постојећа економска криза чија је последица незапосленост и сиромаштво у Републици Србији, узроковала пораст врбовања деце и одраслих у циљу сексуалне и радне експлоатације и искоришћавања у порнографске сврхе. Ове активности врбовања се све чешће врше злоупотребом савремених технологија, мобилним интернетом и социјалним мрежама.

Миграциони токови, како принудни тако и из економских разлога, са подручја Азије и Африке ка земљама Централне и Северне Европе, последњих неколико година узроковали су ирегуларне миграције преко територије Републике Србије. Један број ирегуларних миграната страних држављана, нарочито девојака и деце која путују сама, без пратње родитеља или старатеља и тражиоци азила изложени су ризицима од трговине људима и експлоатације, што додатно усложњава одговор државе и друштва на проблем трговине људима. Проблем ће додатно бити решаван новом стратегијом која уређује супростављање ирегуларним миграцијама чија је израда започела спољном оценом претходног стратешког документа и изразом стратешке анализе са препорукама коју су израдили стручњаци ангажовани кроз ТАИЕКС.

Проблем трговине људима ће бити решаван и кроз активности дефинисане у акционим плановима за преговарачко поглавље 23 и 24.

Анализа стања је указала на следеће активности:

У спровођењу националне политике превенције, заштите жртава и сузбијања трговине људима успостављено је партнерство надлежних државних органа и цивилног сектора, како на оперативном нивоу, тако и на пољу креирања политика, односно успостављен је мултидисциплинарни оквир рада заснован на заштити људских права жртава, успостављена је регионална и међународна сарадња, посебно међународна полицијска сарадња и успостављен је одговарајући стратешки и нормативни оквир.

Развијени су програми обуке из области борбе против трговине људима, којима су запослени у Министарству унутрашњих послова, систему социјалне заштите, јавним тужилаштвима, судовима, здравственим и образовним установама и волонтери у организацијама цивилног друштва, стручно оспособљени за рад на превенцији, препознавању жртава, пружању помоћи и заштити жртава и кривичном гоњењу учинилаца.

Сprovedени су и пројекти у циљу образовања и подизања нивоа свести младих, као и велики број вршњачких образовних програма у циљу препознавања сложености проблема и ради боље идентификације, помоћи и заштите жртава.

Постојећи систем идентификације жртава у Републици Србији развијан је кроз проактиван приступ, пре свега запослених у полицији и систему социјалне заштите, али и запослених у просвети, здравственим установама и организацијама цивилног друштва, као и оних који раде са тражиоцима азила и повратницима на основу Споразума између Републике Србије и Европске заједнице о реадмисији лица која незаконито бораве („Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори”, број 103/07).

На основу Закона о социјалној заштити, Влада је априла 2012. године основала Центар за заштиту жртава трговине људима, који се састоји из две организационе јединице: Службе за координацију заштите жртава трговине људима и Прихватилишта за жртве трговине људима. За сада функционише само Служба за координацију заштите жртава трговине људима.

Оснивањем Центра започео је процес институционализације подршке жртвама трговине људима.

Потребне специјализоване видове подршке и програме реинтеграције жртава трговине људима, до сада су углавном обезбеђивале организације цивилног друштва из пројектних средстава и донација, као што су: Привремена кућа (смештај и подршка), програми реинтеграције, СОС телефон за жртве трговине људима, а уведен је и СОС телефон за несталу децу.

Резултати анализе као позитивне политичке тенденције наводе процес приступања Европској унији који ће иницирати усклађивање законодавства, унапређење политика, процеса и пракси у области превенције, заштите жртава и сузбијања трговине људима.

Средства за реализовање појединих активности за спровођење Стратегије борбе против трговине људима у Републици Србији из 2006. године у периоду од 2009. до 2016. године обезбеђивана су једнократно из редовних средстава надлежних министарстава, пројектних активности или међународних донација, а активности превенције, заштите жртава и сузбијања трговине људима су извођене, у великој мери, уз подршку организација цивилног друштва.

Анализом стања уочене су области реаговања које још увек нису развијене, као и оне области које је потребно континуирано и даље унапређивати:

- 1) систем институционалне и оперативне координације још увек није у потпуности функционалан;
- 2) послови сузбијања трговине људима у полицији нису јединствени и специјализовани (више јединица има надлежност у поступању);
- 3) не постоји заједнички и свеобухватан систем прикупљања и анализе података о трговини људима;
- 4) формализовање партнерстава у одговору на трговину људима на локалном, националном и међународном нивоу још увек није у потпуности успостављено;
- 5) потребно је унапредити сарадњу државних органа у оквиру концепта интегрисаног управљања границом и система свеобухватног управљања миграцијама, нарочито како би се побољшало препознавање и идентификација жртава трговине људима међу категоријама рањивих миграната и тражилаца азила;
- 6) неравномерна је обученост и сензибилисаност стручњака који раде на превенцији, заштити жртава и сузбијању трговине људима;

-
- 7) систем идентификације, заштите и подршке жртвама трговине људима, посебно када су у питању деца и рањиве категорије миграната није у потпуности развијен;
 - 8) систем још увек није развио посебне програме подршке за групе у ризику и рањиве категорије миграната када је у питању превенција трговине људима и подршка жртвама трговине људима;
 - 9) систем још увек не располаже потребним људским ресурсима (нису у довољној мери развијене компетенције запослених у области откривања и процесуирања случајева трговине људима) и материјалним ресурсима (не постоје стална буџетска средства за финансирање на пољу превенције, заштите жртава и сузбијања трговине људима), за квалитетну подршку жртвама трговине људима;
 - 10) није довољно развијена свест грађана и медија о проблему трговине људима;
 - 11) Фонд за подршку жртвама трговине људима није успостављен;
 - 12) процес обештећења жртава трговине људима, у оквиру парничног поступка је неефикасан и не омогућава одговарајуће обештећење жртава трговине људима;
 - 13) прихватилиште за ургентно збрињавање жртава трговине људима, основано при Центру за заштиту жртава трговине људима, још увек није у функцији;
 - 14) институција Националног известиоца за проблем трговине људима није успостављена;
 - 15) није довољно развијена свест запослених у надлежним органима и органима локалне самоуправе, стручњака, грађана и медија о проблему искоришћавања деце и одраслих у просјачењу са елементима експлоатације и трговине људима;
 - 16) није довољно развијена свест грађана, медија и здравствених радника о проблему трговине органима.

5. ПРЕВЕНЦИЈА И ЗАШТИТА ДЕЦЕ ОД ТРГОВИНЕ ЉУДИМА И ИСКОРИШЋАВАЊА У ПОРНОГРАФИЈИ И ПРОСТИТУЦИЈИ

Питање превенције и заштите деце од трговине и искоришћавања у проституцији и порнографији намеће се као посебно друштвено, социјално и правно питање и захтева системско, темељно и синхронизовано бављење њиме. Узимајући у обзир димензије, учесталост, специфичне појавне облике трговине децом, те узраст, зрелост, рањивост и последице које искуство жртве оставља на децу, евидентна је неопходност да се проблем трговине децом и искоришћавање деце у порнографији и проституцији, као и њихова свеобухватна заштита издвоји као посебан циљ који ће утврдити правце даљег деловања у складу са специфичним потребама детета. Препоруке Комитета за права детета Уједињених нација упућених Републици Србији као држави уговорници Конвенције о правима детета указују на неопходност израде свеобухватне националне стратегије за спречавање трговине људима која предвиђа посебне мере заштите и помоћ деци жртвама трговине људима. Ове смернице налажу да се законима, политикама, програмима и интервенцијама деца која су била предмет трговине децом, третирају одвојено од одраслих лица.

У циљу одговора на ове захтеве, ова стратегија предвиђа посебне активности и задатке који ће обезбедити да деца у Републици Србији, одрастају у окружењу безбедном од трговине људима, искоришћавања у порнографији и проституцији. Ови програми произилазе из Конвенције о правима детета, којом се на свеобухватан начин гарантују права детета која почивају на темељним принципима: право детета на живот, опстанак и развој; недискриминација; најбољи интерес детета и партиципација деце у питањима која се тичу деце.

На основу спроведених анализа, имајући у виду динамику нових изазова, ризика и претњи створена је претпоставка за израду визије, општих и посебних циљева.

6. ВИЗИЈА

Обезбеђено поштовање и заштита људских права као одговор на трговину људима.

7. ОПШТИ ЦИЉ

Обезбеђен континуирани свеобухватан одговор друштва на трговину људима, у складу са динамиком нових изазова, ризика и претњи, кроз унапређен систем превенције, помоћи и заштите жртава и сузбијања трговине људима, посебно женама и децом функционалним повезивањем и институционалном изградњом капацитета свих партнера.

8. ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ

8.1. Системски ојачано партнерство у одговору на трговину људима на локалном, националном и међународном нивоу

Сложеност и мултидисциплинарност појаве трговине људима захтева, пре свега, унапређење партнерства у одговору на трговину људима на локалном, националном и међународном нивоу. Имајући у виду ову чињеницу, неопходно је у наредном периоду наставити са јачањем система националне координације и праћења активности у одговору на трговину људима кроз обезбеђивање интензивне сарадње државних органа и институција са органима локалне самоуправе, организацијама цивилног друштва; академском заједницом, компанијама које промовишу друштвено одговорно пословање, удружењима послодаваца, синдикатима и медијима.

8.2. Унапређена превенција и смањен утицај узрока трговине људима у складу са динамиком нових изазова, ризика и претњи

Унапређење превенције и смањен утицај узрока трговине људима биће обезбеђено сталним спровођењем програма обуке за оне државне службенике који могу доћи у контакт са жртвама трговине људима укључујући и рањиве категорије миграната и деце која се крећу без пратње родитеља или старатеља, сталним спровођењем програма оснаживања посебно рањивих група, развијањем система раног упозоравања (early warning system – EWS) у вези са ризицима који могу довести до трговине људима, сталним спровођењем програма економског оснаживања, одговорним медијским извештавањем о проблему трговине људима, подизањем свести јавности путем подршке производњи медијских садржаја о проблему трговине људима, промоцијом Националне телефонске линије за превенцију трговине људима и свеобухватним мерама подизања свести јавности, државних службеника и чланова организација цивилног друштва о узроцима трговине људима, а нарочито у циљу обесхрабривања потражње за свим облицима трговине људима. Унапређење превенције трговине људима ће бити обезбеђено у складу са динамиком нових изазова, ризика и претњи укључујући и све израженије мешовите миграционе токове који воде преко територије Републике Србије и ризике од трговине људима за рањиве категорије миграната и тражилаца азила. Поред тога, за унапређење превенције нарочито треба имати у виду да се активности врбовања за трговину људима, рекламирање и експлоатација све чешће врше злоупотребом савремених технологија, мобилним интернетом и социјалним мрежама.

8.3. Унапређен проактиван систем откривања случајева трговине људима, ефикасно процесуирање физичких и правних лица и правна заштита жртава трговине људима

Откривање случајева трговине људима биће унапређено специјализовањем јединица за борбу против трговине људима у оквиру криминалистичке полиције, благовременим прикупљањем, анализом, прослеђивањем и разменом информација, применом по-

себних доказних радњи и јачањем сарадње и тимским радом полиције, тужилаштва и других државних органа ради ефикасног откривања и процесуирања случајева трговине људима у судском поступку. У судском поступку биће обезбеђена свеобухватна и ефикасна заштита жртава трговине људима, кроз унапређене програме заштите сведока, правне заштите жртава трговине људима, безбедности жртава, спречавањем секундарне виктимизације и ефикасним механизмом за обештећење жртава трговине људима.

8.4. Унапређен систем идентификације, заштите, помоћи и подршке жртвама трговине људима кроз дугорочне и одрживе програме социјалног укључивања

Системи идентификације, заштите, помоћи и подршке жртвама ће бити унапређени успостављањем потпуног функционисања Центра за заштиту жртава трговине људима, доследном применом Националне листе показатеља, доступношћу специјализованих смештајних капацитета и дугорочних и одрживих програма социјалног укључивања жртава трговине људима.

8.5. Деца су заштићена од трговине људима и искоришћавања у порнографији и проституцији и њиховим последицама, посебним партиципативним програмима који се спроводе у њиховом најбољем интересу

Унапређење превенције и смањен утицај узрока трговине људима, искоришћавања у порнографији и проституцији на децу биће обезбеђено сталним спровођењем програма обуке за оне државне службенике који могу доћи у контакт са децом жртвама, унапређењем наставних садржаја високошколских установа где се школују стручњаци који раде са децом, сталним спровођењем партиципативних превентивних програма који су у складу са трендовима као што су миграције деце (добровољне и присилне) и злоупотребе комуникационих и информационих технологија за трговину децом и искоришћавање у порнографији и проституцији (партиципативни превентивни програми су нарочито прилагођени деци из угрожених друштвених група), спровођењем програ-

ма за децу у основношколском и средњешколском образовању који наглашавају неприхватљивост дискриминације полова и њене последице. Откривање и процесуирање случајева трговине децом и искоришћавања у порнографији и проституцији ће бити у складу са проактивним приступом, чији је циљ да се олакша положај деце као жртава и оштећених у поступку. Заштита деце жртава биће обезбеђена успостављањем капацитета за ургентно збрињавање, уз унапређивање сарадње свих оних који раде са децом и развој специјализованих служби и услуга спровођењем специфичних партиципативних програма за заштиту и одрживо социјално укључивање деце жртава трговине људима и жртава искоришћавања у порнографији и проституцији.

9. ПРЕДУСЛОВИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ СТРАТЕГИЈЕ

За спровођење ове стратегије потребно је ојачати и успоставити институционални оквир и то:

- образовати Радну групу за спровођење и праћење Стратегије;
- именовати Националног координатора за борбу против трговине људима;

10. СПРОВОЂЕЊЕ, ПРАЋЕЊЕ, ОЦЕЊИВАЊЕ И ИЗВЕШТАВАЊЕ

10.1. СПРОВОЂЕЊЕ

Ову стратегију спроводе државни органи и органи локалне самоуправе Републике Србије у оквиру својих надлежности у сарадњи са организацијама цивилног друштва. У случајевима када је активност у надлежности више органа, онај орган који има претежну надлежност преузима одговорност за њено извршење, а сви остали су именовани као партнери.

Саветом за борбу против трговине људима (у даљем тексту: Савет), председава министар надлежан за унутрашње послове, а чине га чланови Владе: министар надлежан за послове финансија, министар надлежан за послове просвете, науке и технолошког развоја, министар надлежан за послове рада, запошљавања, борачка и социјална питања, министар надлежан за послове здравља, и министар надлежан за послове правде, који су надлежни за кључне области спровођења ове стратегије.

Савет, поред осталог, оцењује и напредак у спровођењу Стратегије и Акционог плана, а на основу извештаја Националног координатора за борбу против трговине људима (у даљем тексту: Координатор), и даје предлоге мера за решавање уочених проблема, ангажовања потребних ресурса и усклађује поступање надлежних државних органа и других организација и институција која су од значаја за борбу против трговине људима. Савет се састаје најмање два пута годишње и састанцима Савета присуствује Координатор. Стручне и административно-техничке послове за Савет обавља Министарство унутрашњих послова. Координатора решењем именује Влада, и утврђује његове надлежности.

За оперативно спровођење Акционог плана министар унутрашњих послова, (који је истовремено и председник Савета за борбу против трговине људима), ће образовати Радну групу за спровођење и праћење Стратегије (у даљем тексту: Радна група), састављену од представника министарстава и државних органа, који поседују

стручна знања из области од значаја за спровођење Стратегије и то: Министарства унутрашњих послова, Министарства правде, Министарства просвете, науке и технолошког развоја, Министарства здравља, Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Министарства финансија, Министарства трговине, туризма и телекомуникација, Министарства културе и информисања, Министарства омладине и спорта, Министарства спољних послова, Републичког јавног тужилаштва, Канцеларије за људска и мањинска права, Безбедносно-информативне агенције, Комесаријата за избеглице и миграције, Тима за социјално укључивање и смањење сиромаштва, Центра за заштиту жртава трговине људима, као и једног представника Црвеног крста Србије. Председник Радне групе је по природи посла Координатор и као и чланови, има свог заменика. Састав, задаци и рок извршења задатака Радне групе уређује се решењем о образовању Радне групе.

Организације цивилног друштва равноправно учествују у процесу праћења, извештавања и оцењивања спровођења Стратегије, именовањем пет представника организација цивилног друштва које се баве проблемом трговине људима. Представници организација цивилног друштва се бирају у сарадњи са Канцеларијом за сарадњу са цивилним друштвом у року од три месеца од усвајања Стратегије о чему Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом обавештава Координатора.

Праћењем и оцењивањем испуњености циљева Стратегије, процењује се ефективност, ефикасност и релевантност спроведених активности. Праћењем и оцењивањем се, такође, детаљније анализирају проблеми и препреке које су настале у процесу спровођења Стратегије, препознају остварена побољшања у раду како би се створили услови за предлагање нужних измена и допуна. Извештаје о испуњености циљева Стратегије Радна група доставља министру.

Основ за праћење и оцењивање Стратегије су акциони планови за њену имплементацију. Акциони планови се израђују према димензици испуњења циљева. Акционим плановима се, у складу са циљевима Стратегије, дефинишу активности, задаци, одговорна институција и партнери, показатељи активности, рокови актив-

ности, ресурси и ризици (елементи акционог плана).

Акциони план Стратегије 2017-2018 је саставни део овог документа.

10.2. ПРАЋЕЊЕ се спроводи у редовним временским интервалима, на месечном нивоу, у складу са задацима Радне групе.

Чланови Радне групе прате извршење појединачних активности за које су одговорни. Месечни извештај о постигнутим резултатима или указивање на проблеме до којих је дошло достављају се Координатору до петог радног дана наредног месеца, а годишњи извештај до 15. фебруара сваке године за претходну годину. Координатор обједињава извештаје и о томе обавештава министра унутрашњих послова на месечном нивоу, а Савет најмање сваких 60 дана.

Ради успостављања јединственог и формалног система извештавања, Координатор у сарадњи са надлежном организационом јединицом Министарства унутрашњих послова, стандардизује процедуре извештавања и формате ових извештаја у складу са добром праксом Европске уније.

10.3. ОЦЕЊИВАЊЕМ СЕ утврђује напредак у спровођењу Стратегије, предлажу корективне мере током спровођења и предлажу измене. Оцењивање се спроводи редовно, једном годишње, коришћењем разних извора података укључујући годишњи извештај као основни извор података, а на основу дефинисаних показатеља. Интерне информације се систематски упоређују са екстерним изворима информација, попут интервјуа, истраживања јавног мњења и других извора. У зависности од врсте показатеља, процењује се реализација и ефекти планираних и реализованих активности, као и институционалне и законодавне промене.

Преглед се представља према степену реализације активности:

- спроведена – оцена значи да је активност реализована у складу са очекивањима и да нису потребне додатне мере;
- делимично спроведена – оцена значи да је активност реализована, али да су потребне додатне мере да би се квалитет учинка унапредио до планираног нивоа;
- није спроведена – оцена значи да активност није реализована и да су потребне мере да би се планирана активност реализовала.

На основу достављеног годишњег извештаја, Координатор у сарадњи са члановима Радне групе оцењује степен спровођења активности о чему извештава Савет. Уколико буде потребно, Координатор предлаже Савету, а савет Влади, ревидирање Стратегије у циљу унапређења њене ефикасности и одрживости.

По истеку периода предвиђеног за спровођење Стратегије оцена садржи препоруке, закључке, научене лекције и приказује најбољу праксу по питању спровођења Стратегије.

10.4. ИЗВЕШТАВАЊЕ се спроводи на годишњем нивоу

Координатор израђује и објављује извештаје о спровођењу Стратегије, степену спровођења циљева и активности, проблемима и изазовима.

Извештај о току спровођења Стратегије је саставни део Извештаја о раду Координатора, који Савет доставља Влади у складу са Пословником Владе.

11. ФИНАНСИЈСКИ ЕФЕКТИ СТРАТЕГИЈЕ И АКЦИОНОГ ПЛАНА

Део 1

Стратегија

Спровођење Стратегије превенције и сузбијања трговине људима, посебно женама и децом и заштите жртава, за период 2017-2022 финансираће се из следећих извора:

- 1) **Будет Републике Србије**
- 2) **Инструменти претприступне помоћи Канцеларије за техничку помоћ и размену информација из Брисела – ТАИЕКС**
- 3) **Подршка OEBS, IOM, UNODC, ICMPD**
- 4) **Пројекат Министарства рада Сједињених Америчких Држава „Ангажовање и подршка националном нивоу за смањење појаве дечијег рада“**

Према тренутно расположивим параметрима, сачињена је процена трошкова за спровођење ове Стратегије, за период 2017-2019, али која није коначна, с обзиром да ће се радити ревизија докумената, у складу са неопходним анализама и неопходним средствима.

У складу са наведеним, приказани су трошкови, који су у овом тренутку познати и који су обезбеђени Законом о буџету Републике Србије за 2017. годину („Службени гласник РС”, број 99/16).

Средства за реализацију активности за текућу годину обезбеђена су Законом о буџету Републике Србије за 2017. годину, на разделима органа државне управе као носиоца активности и учесника ове стратегије, док ће средства за реализацију активности које доспевају 2018. и 2019. године бити обезбеђена у складу са лимитима за наредне две године.

Активности за које у овом тренутку није могуће проценити износ средстава потребан за њихову реализацију - уколико за реализацију наведених активности буду потребна средства за текућу 2017. годину, иста ће бити обезбеђена прерасподелом средстава, у складу са Законом о буџету Републике Србије за 2017. годину.

Министарство унутрашњих послова:

2017	554.000,00 дин.
2018	558.000,00 дин.
2019	558.000,00 дин.

Министарство правде:

2017	124.400,00 дин.
2018	186.600,00 дин.
2019	186.600,00 дин.

Министарство здравља:

2017	211.480,00 дин.
2018	211.480,00 дин.
2019	211.480,00 дин.

Министарство културе и информисања:

2017	1.234.000,00 дин.
2018	1.234.000,00 дин.
2019	1.234.000,00 дин.

Републичко јавно тужилаштво:

2017	0,00 дин.
2018	149.000,00 дин.
2019	149.280,00 дин.

Правосудна академија:

2017	0,00 дин.
2018	397.000,00 дин.
2019	397.000,00 дин.

Министарство за рад, запошљавање,
борачка и социјална питања:

2017	1.094.240,00 дин.
2018	2.068.160,00 дин.
2019	0,00 дин.

Органи државне управе који у овом тренутку немају трошкове:

- 1) Комесаријат за избеглице и миграције
- 2) Министарство спољних послова
- 3) Министарство привреде
- 4) Министарство просвете, науке и технолошког развоја
- 5) Канцеларија за људска и мањинска права
- 6) Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом

Спровођење Акционог плана Стратегије превенције и сузбијања трговине људима, посебно женама и децом и заштите жртава, за период 2017-2018 финансираће се из следећих извора:

- 1) **Буџет Републике Србије**
- 2) **Инструменти претприступне помоћи Канцеларије за техничку помоћ и размену информација из Брисела – ТАИЕКС**
- 3) **Подршка OEBS, IOM, UNODC, ICMPD**
- 4) **Пројекат Министарства рада Сједињених Америчких Држава „Ангажовање и подршка националном нивоу за смањење појаве дечијег рада“**

Према тренутно расположивим параметрима, сачињена је процена трошкова за спровођење Акционог плана ове стратегије, за период 2017-2018, али која није коначна, с обзиром да ће се радити ревизија докумената, у складу са неопходним анализама и неопходним средствима.

У складу са наведеним, приказани су трошкови, који су у овом тренутку познати и који су обезбеђени Законом о буџету Републике Србије за 2017. годину („Службени гласник РС”, број 99/16).

Средства за реализацију активности за текућу годину обезбеђена су Законом о буџету Републике Србије за 2017. годину, на разделима органа државне управе као носиоца активности и учесника Акционог плана ове стратегије, док ће средства за реализацију активности које доспевају 2018. и 2019. године бити обезбеђена у складу са лимитима за наредне две године, које одређује Министарство финансија.

Активности за које у овом тренутку није могуће проценити износ средстава потребан за њихову реализацију - уколико за реализацију наведених активности буду потребна средства за текућу 2017. годину, иста ће бити обезбеђена прерасподелом средстава, у складу са Законом о буџету Републике Србије за 2017. годину.

Министарство унутрашњих послова:

2017	554.000,00 дин.
2018	558.000,00 дин.

Министарство правде:

2017	124.400,00 дин.
2018	186.600,00 дин.

Министарство здравља:

2017	211.480,00 дин.
2018	211.480,00 дин.

Министарство културе и информисања:

2017	1.234.000,00 дин.
2018	1.234.000,00 дин.

Републичко јавно тужилаштво:

2017	0,00 дин.
2018	149.000,00 дин.

Правосудна академија:

2017	0,00 дин.
2018	397.000,00 дин.

Министарство за рад, запошљавање,
борачка и социјална питања:

2017	1.094.240,00 дин.
2018	2.068.160,00 дин.

Органи државне управе који у овом тренутку немају трошкове:

- 1) **Комесаријат за избеглице и миграције**
- 2) **Министарство спољних послова**
- 3) **Министарство привреде**
- 4) **Министарство просвете, науке и технолошког развоја**
- 5) **Канцеларија за људска и мањинска права**
- 6) **Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом**

12. ЗАВРШНИ ДЕО

Термини изражени у овој стратегији у граматичком мушком роду, подразумевају природни мушки и женски род лица на која се односе.

Даном објављивања ове стратегије престаје да важи Стратегија борбе против трговине људима у Републици Србији („Службени гласник РС”, број 111/06).

Ову стратегију објавити у
„Службеном гласнику Републике Србије”.

05 Број: 56-7296/2017

У Београду,
4. августа 2017. године

В Л А Д А

ПРЕДСЕДНИК
Ана Брнабић

**АКЦИОНИ ПЛАН
ЗА СПРОВОЂЕЊЕ
СТРАТЕГИЈЕ
ПРЕВЕНЦИЈЕ И
СУЗБИЈАЊА ТРГОВИНЕ
ЉУДИМА,
ПОСЕБНО ЖЕНАМА И
ДЕЦОМ И ЗАШТИТЕ
ЖРТАВА
ЗА 2017. И 2018. ГОДИНУ**

Циљ 1: Системски ојачано партнерство у одговору на трговину људима на локалном,

АКТИВНОСТИ	ЗАДАЦИ	ОДГОВОРНА ИНСТИТУЦИЈА И ПАРТНЕРИ	ПОКАЗАТЕЉИ АКТИВНОСТИ
Унапређење партнерства на локалном нивоу	1. Анализирати рад формираних Локалних тимова за борбу против трговине људима и препоруке за унапређење рада 2. Заједничке превентивне активности 3. Годишњи састанак мреже Локалних тимова за борбу против трговине људима	1. и 2. Савет за борбу против трговине људима, органи јединица локалне самоуправе и партнери; 3. Национални координатор и партнери	1. Препоруке за унапређење рада израђене и доступне јавности 2. Број успешно остварених заједничких акција 3. Број учесника обухваћених заједничким акцијама 4. Планови локалних самоуправа садрже активности и определена средства за борбу против трговине људима
Унапређење партнерства на националном нивоу	1. Изменити и допунити Споразум о сарадњи са смерницама за поступање 2. Израдити и усвојити секторске акционе планове партнера Стратегије у складу са потребама 3. Дефинисати и усвојити модел сарадње са цивилним друштвом 4. Дефинисати и усвојити модел сарадње са компанијама које промовишу друштвено одговорно пословање, удружењима послодаваца и синдикатима 5. Дефинисати и усвојити модел сарадње са медијима 6. Дефинисати и усвојити модел сарадње са академским институцијама 7. Дефинисати и усвојити модел сарадње са социјалним предузећима	1. Министарство унутрашњих послова и партнери 2. Партнери Стратегије у складу са потребама 3. Савет и Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом и партнери 4. Савет и Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и партнери 5. Савет и Министарство културе и информисања и партнери 6. Савет и Министарство просвете, науке и технолошког развоја 7. Савет и Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и партнери	1. Споразум о сарадњи се примењује 2. Размена информација о трговини људима је део Протокола о размени информација између служби укључених у систем интегрисаног управљања границом 3. Усвојени секторски акциони планови 4. Дефинисан и усвојен модел сарадње са цивилним друштвом 5. Успостављена сарадња са компанијама које промовишу друштвено одговорно пословање, удружењима послодаваца и синдикатима по усвојеном моделу 6. Успостављена сарадња са медијима по усвојеном моделу 7. Успостављена сарадња са академским институцијама по усвојеном моделу 8. Успостављена сарадња са социјалним предузећима по усвојеном моделу
Унапређење партнерства на међународном нивоу	1. Иницирати закључивања споразума о сарадњи у области превенције и сузбијања трговине људима и заштите жртава 2. Иницирати, припремити и спроводити заједничке пројекте и акције полиције и осталих партнера Стратегије 3. Активно учествовати на међународним форумима и састанцима 4. Активно представљати међународној јавности активности на имплементацији Стратегије и Акционог плана	1. Министарство унутрашњих послова, Министарство спољних послова, Канцеларија за људска и мањинска права и партнери 2. Министарство унутрашњих послова и партнери 3. Министарство унутрашњих послова, Министарство спољних послова, Канцеларија за људска и мањинска права и партнери 4. Министарство спољних послова, Канцеларија за људска и мањинска права и партнери	1. Број закључених споразума о сарадњи у области превенције и сузбијања трговине људима и заштите жртава 2. Број реализованих заједничких пројеката и акција 3. Број размењених информација преко заједничких контакт центара 4. Број представника 5. Број учешћа на међународним форумима и састанцима 6. Већа информисаност међународне јавности о активностима Републике Србије у области превенције и сузбијања трговине људима и заштите жртава

националном и међународном нивоу

РОКОВИ АКТИВНОСТИ	РЕСУРСИ	РИЗИЦИ
Континуирано до краја 2018. године	Анализирати рад формираних локалних тимова за борбу против трговине људима и препоруке за унапређење рада Буџет - Министарство унутрашњих послова 102.000 РСД за 2017. годину 136.000 РСД за 2018. годину Заједничке превентивне активности Буџет - Министарство унутрашњих послова Трошкови обилазака и путовања приказани у претходној активности Превентивне кампање 52.000 РСД за 2017. годину 52.000 РСД за 2018. годину Годишњи састанак мреже локалних тимова за борбу против трговине људима Нема трошкова – запослени раде у оквиру редовних радних активности	Низак приоритет у планирању рада
Континуирано до краја 2018. године	Изменити и допунити Споразум о сарадњи са смерницама за поступање Нема трошкова – запослени раде у оквиру редовних радних активности Израдити и усвојити секторске акционе планове партнера Стратегије у складу са потребама Нема трошкова – запослени раде у оквиру редовних радних активности Дефинисати и усвојити модел сарадње са цивилним друштвом Нема трошкова – запослени раде у оквиру редовних радних активности Дефинисати и усвојити модел сарадње са компанијама које промовишу друштвено одговорно пословање, удружењима послодаваца и синдикатима Нема трошкова – запослени раде у оквиру редовних радних активности Дефинисати и усвојити модел сарадње са медијима Нема трошкова – запослени раде у оквиру редовних радних активности Дефинисати и усвојити модел сарадње са академским институцијама Нема трошкова – запослени раде у оквиру редовних радних активности Дефинисати и усвојити модел сарадње са социјалним предузећима Нема трошкова – запослени раде у оквиру редовних радних активности	Низак приоритет у планирању рада; различите политике у одговору на проблем; Слаба мотивисаност; сензационалистички приступ проблему
Континуирано до краја 2018. године	Иницирати закључивања споразума о сарадњи у области превенције и сузбијања трговине људима и заштите жртава Нема трошкова – запослени раде у оквиру редовних радних активности Иницирати, припремити и спроводити заједничке пројекте и акције полиције и осталих партнера Стратегије Буџет - Министарство унутрашњих послова 100.000 РСД за 2017. годину 100.000 РСД за 2018. годину Активно учествовати на међународним форумима и састанцима Нема трошкова Трошкове превоза, исхране, смештаја и дневница сноси организатор форума (OEBS, IOM, UNODC, ICMPD) Активно представљати међународној јавности активности на имплементацији Стратегије и Акционог плана Буџет - Министарство унутрашњих послова 62.200 РСД за 2017. годину 62.200 РСД за 2018. годину	Низак приоритет у планирању рада; Различите политике у одговору на проблем; Недовољно развијени капацитети за писање и реализацију пројеката; Недостатак капацитета за превоење саопштења и информација

Циљ 2: Унапређена превенција и смањен утицај узрока трговине људима

АКТИВНОСТИ	ЗАДАЦИ	ОДГОВОРНА ИНСТИТУЦИЈА И ПАРТНЕРИ	ПОКАЗАТЕЉИ АКТИВНОСТИ
Реализација превентивних програма на основу анализе утицаја (импакт анализе)	1. Анализирати утицај досадашњих програма и истраживање најбоље праксе, метода и стратегија са препорукама 2. Креирати и спроводити програме обука намењених државним службеницима који могу доћи у контакт са жртвама и потенцијалним жртвама трговине људима у полицији, социјали, правосудју, здравству, просвети и запослениху Центрима за азил 3. Креирати и спроводити програме оснаживања посебно рањивих група 4. Креирати и спроводити програме економског оснаживања 5. Подизати свест о одговорности и значају улоге медија и организација цивилног друштва у препознавању тражње као једног од основних узрока трговине људима 6. Успоставити Националне телефонске линије за превенцију трговине људима 7. Креирати и спроводити програме обука за носиоце правосудних функција који могу доћи у контакт са жртвама и потенцијалним жртвама трговине људима	1. Национални координатор и Радна група за спровођење и праћење Стратегије и партнери 2. Ресорна министарства у сарадњи са Националним координатором 3. Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и партнери 4. Министарство финансија, Национални координатор и партнери 5. Национални координатор и Радна група за спровођење и праћење Стратегије и партнери 6. Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и партнери 7. Правосудна академија	1. Израђена анализа утицаја са препорукама 2. Број спроведених програма обука 3. Обуке служби укључених у систем интегрисаног управљања границом обухватају садржаје у вези са трговином људима 4. Број успешно обучених службеника 5. Обучени службеници успешније обављају своје послове 6. Број реализованих програма оснаживања припадника рањивих група 7. Измењене одредбе закона које омогућавају финансијске олакшице за оне привредне субјекте који донирају или подржавају програме економског оснаживања жртава трговине људима 8. Број мера чији је резултат смањење потражње за свим облицима трговине људима 9. Успостављена и доступна телефонска линија за превенцију трговине људима 10. Број спроведених обука за носиоце правосудних функција
Подизање свести јавности путем подршке производњи медијских садржаја	1. Подршка медијима који производе медијске садржаје у вези са трговином људима 2. Евалуација утицаја подржаних пројеката под тачком 1. 3. Омогућавати равномерну доступност медијских садржаја под тачком 1. на територији Републике Србије	1. Национални координатор и Министарство културе и информисања и партнери 2. Министарство културе и информисања и партнери 3. Министарство културе и информисања и партнери	1. Број подржаних пројеката 2. Резултати евалуације медијских садржаја и 3. Процена доступности медијских садржаја на територији Републике Србије
Развијање система раног упозоравања на ризике од трговине људима, а посебно женама и децом	1. Формирати Радну групу и дефинисати њене задатке 2. Креирати матрице за препознавање раних ризика, укључујући и рањиве категорије миграната (ирегуларне мигранте, тражиоце азила, малолетнике без пратње родитеља или старатеља и жртве трговине људима)	1. Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и партнери 2. Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и партнери	1. Формирана Радна група 2. Креирана матрица 3. Број препознатих раних ризика 4. Проценат смањења наступања раних ризика, по рањивим категоријама 5. Креирани упитници за мешовите тимове за профилисање рањивих категорија миграната у мешовитим миграцијама 6. Број профилисаних, број информисаних миграната који су рањиви од трговине људима 7. Број идентификованих жртава трговине људима

у складу са динамиком нових изазова, ризика и претњи

РОКОВИ АКТИВНОСТИ	РЕСУРСИ	РИЗИЦИ
Континуирано до краја 2018. године	Анализирати утицај досадашњих програма и истраживање најбоље праксе, метода и стратегија са препорукама Нема трошкова – запослени раде у оквиру редовних радних активности Креирати и спроводити програме обука намењених државним службеницима који могу доћи у контакт са жртвама и потенцијалним жртвама трговине људима у полицији, социјали, правосудју, здравству, просвети и запослених у Центрима за азил Буџет – Министарство унутрашњих послова 79.300 РСД за 2017. годину 79.300 РСД за 2018. годину Буџет – Министарство правде 124.400 РСД за 2017. годину 124.400 РСД за 2018. годину Креирати и спроводити програме оснаживања посебно рањивих група Нема трошкова – запослени раде у оквиру редовних радних активности Креирати и спроводити програме економског оснаживања – трошкови тренутно непознати, укључујући трошкове зависе од броја лица која ће бити препозната и идентификована као лица којима је потребна ова врста помоћи Подизати свест о одговорности и значају улоге медија и организација цивилног друштва у препознавању тражње као једног од основних узрока трговине људима- Нема трошкова – запослени раде у оквиру редовних радних активности Успоставити Националне телефонске линије за превенцију трговине људима – СОС линије – из средстава донатора Креирати и спроводити програме обука за носиоце правосудних функција који могу доћи у контакт са жртвама и потенцијалним жртвама трговине људима Буџет – Правосудна академија 397.000 РСД за 2018. годину	Недостатак финансијских средстава за реализацију превентивних програма; преоптерећеност запослених
Континуирано до краја 2018. године	Подршка медијима који производе медијске садржаје у вези са трговином људима Нема трошкова – запослени раде у оквиру редовних радних активности Буџет – Министарство културе и информисања 1.234.000 РСД за 2017. годину 1.234.000 РСД за 2018. годину Евалуација утицаја подржаних пројеката под тачком 1. Нема трошкова – запослени раде у оквиру редовних радних активности Омогућавати равномерну доступност медијских садржаја под тачком 1. на територији Реп. Србије С обзиром на важност и осетљивост теме, договори и преговори са медијским кућама о дистрибуцији садржаја без накнаде	Недостатак финансијских средстава; низак приоритет
Други квартал 2017. године	Формирати Радну групу и дефинисати њене задатке Нема трошкова Креирати матрице за препознавање раних ризика, укључујући и рањиве категорије миграната (ирегуларне мигранте, тражиоце азила, малолетнике без пратње родитеља или старатеља и жртве трговине људима) Нема трошкова – запослени раде у оквиру редовних радних активности	Преоптерећеност чланова Радне групе

Циљ 3: Унапређен проактиван систем откривања случајева трговине људима,

АКТИВНОСТИ	ЗАДАЦИ	ОДГОВОРНА ИНСТИТУЦИЈА И ПАРТНЕРИ	ПОКАЗАТЕЉИ АКТИВНОСТИ
Прилагођавање постојећих механизма сарадње надлежних органа и успостављање нових у складу са проактивним приступом	1. Формирати интересорну радну групу 2. Израдити Функционалну анализу постојећих механизма сарадње са препорукама 3. Имплементирати препоруке у складу са резултатима анализе 4. Успоставити организациони модел мултисекторског система прикупљања и анализе података	1. Савет 2. Интересорна радна група и партнери	1. Формирана радна група 2. Израђена анализа постојећих механизма сарадње 3. Унапређена организациона структура прилагођена проактивном систему откривања случајева трговине људима и сарадња у складу са резултатима анализе 4. Израђен модел
Унапређење капацитета за јачање компетенција партнера	1. Анализирати потребу за јачањем компетенција 2. Припремити Програм обуке за јачање компетенција 3. Реализовати обуке	1, 2, 3. Правосудна академија, Министарство унутрашњих послова и партнери	1. Израђена анализа 2. Представљени резултати анализе 3. Број припремљених програма и обука 4. Број реализованих обука 5. Број и структура полазника 6. Број и резултати евалуација обуке
Стварање услова за успостављање нових и примену постојећих механизма правне заштите жртава	1. Формирати интересорну радну групу 2. Креирати модел за обештећење жртава трговине људима 3. Креирати механизме за помоћ и подршку жртвама трговине људима у току поступка 4. Представљати и заговарати примену модела за обештећење, и механизма за помоћ и подршку жртвама	1. Савет 2. Интересорна радна група и партнери 3. Републичко јавно тужилаштво, Министарство правде, Радна група за спровођење и праћење Стратегије и партнери у сарадњи са партнерима 4. Интересорна радна група и партнери	1. Израђен модел за обештећење жртава трговине људима, усклађен са националном стратегијом којом се уређује унапређење права оштећених (жртава) и сведока кривичних дела – израда и примена предвиђена Акционим планом за Поглавље 23 (мера 3.7.1.20) 2. Израђен модел за помоћ и подршку жртвама трговине људима у току поступка 3. Број јавних расправа (округли столови, радионице, експертске анализе...)

ефикасно процесуирање физичких и правних лица и правна заштита жртава трговине људима

РОКОВИ АКТИВНОСТИ	РЕСУРСИ	РИЗИЦИ
Континуирано до краја 2018. године	Формирати интересорну радну групу Нема трошкова Израдити Функционалну анализу постојећих механизма сарадње са препорукама Нема трошкова – запослени раде у оквиру редовних радних активности Имплементирати препоруке у складу са резултатима анализе – трошкови ће бити познати након спроведене анализе Успоставити организациони модел мултисекторског система прикупљања и анализе података ТАЕИКС 4.500 евра за 2018. годину	Недостатак финансијских средстава; преоптерећеност чланова интересорних радних група
Континуирано до краја 2018. године	Анализирати потребу за јачањем компетенција ТАЕИКС 4.500 евра за 2018. годину Припремити Програм обуке за јачање компетенција Нема трошкова – запослени раде у оквиру редовних радних активности Реализовати обуке Буџет – Министарство унутрашњих послова 79.300 РСД за 2017. годину 79.300 РСД за 2018. годину Буџет – Републичко јавно тужилаштво 87.080 РСД за 2018. годину Буџет – МЗРЗБСП 37.320 РСД за 2017. годину 37.320 РСД за 2018. годину	Недостатак финансијских средстава
Континуирано до краја 2018. године	Формирати интересорну радну групу Нема трошкова Креирати модел за обештећење жртава трговине људима ТАЕИКС 4.500 евра за 2018. годину Креирати механизме за помоћ и подршку жртвама трговине људима у току поступка ТАЕИКС 4.500 евра за 2018. годину Представљати и заговарати примену модела за обештећење, и механизма за помоћ и подршку жртвама – активност Буџет – Министарство правде 62.200 РСД за 2018. годину Буџет – Републичко јавно тужилаштво 87.080 РСД за 2018. годину	Недостатак финансијских средстава

Циљ 4: Унапређен систем идентификације, заштите, помоћи и подршке жртвама

АКТИВНОСТИ	ЗАДАЦИ	ОДГОВОРНА ИНСТИТУЦИЈА И ПАРТНЕРИ	ПОКАЗАТЕЉИ АКТИВНОСТИ
Подизање капацитета Центра за заштиту жртава трговине људима	1. Обезбеђивати материјално-техничке услове за рад Центра за заштиту жртава трговине људима 2. Унапређивати компетенције запослених 3. Стварати институционални оквир сарадње Центра за заштиту жртава трговине људима са другим актерима	1. Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања 2. Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања 3. Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и партнери	1. Обезбеђени материјално-технички услови 2. Периодичне евалуације рада запослених 3. Унапређење квалитета заштите корисника 4. Број закључених споразума и усвојених процедура
Унапређење система идентификације и упућивања жртава трговине људима	1. Спровести листе показатеља на националном нивоу 2. Креирати процедуре за идентификацију и упућивање које се односе на безбедност жртве у процесима који се одвијају у систему социјалне заштите	1. Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и партнери 2. Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Министарство унутрашњих послова и партнери	1. Утврђени показатељи се примењују у пракси на националном нивоу 2. Повећана безбедност жртве у процесу идентификације и упућивања 3. Број позитивних оцена од стране жртава 4. Број идентификованих жртава из категорије рањивих миграната (ирегуларни мигранти, деца без пратње, тражиоци азила, жртва трговине људима).
Унапређење система заштите, помоћи и подршке и одрживог социјалног укључивања жртава трговине људима	1. Израдити и донети подзаконске акте којима се прописују стандарди пружања услуга у области социјалне и породичне заштите 2. Израдити и донети подзаконске акте за пружање правовремене, адекватне и континуиране здравствене заштите жртвама трговине људима 3. Израдити Водич за примену стандарда услуга у социјалној заштити 4. Развијати социјалне услуге и програме намењене жртвама трговине људима и њихово укључивање у систем социјалне заштите 5. Обезбеђивати подршку програмима дугорочног и одрживог социјалног укључивања жртава трговине људима	1. Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и партнери 2. Министарство здравља и партнери 3. Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и партнери 4. Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и партнери 5. Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и партнери	1. Усвојени подзаконски акти 2. Усвојен Водич 3. Креиране и интегрисане социјалне услуге у систем социјалне заштите 4. Број реализованих програма 5. Степен реализације програма

трговине људима кроз дугорочне и одрживе програме социјалног укључивања

РОКОВИ АКТИВНОСТИ	РЕСУРСИ	РИЗИЦИ
Континуирано до краја 2018. године	Унапређивати компетенције запослених МЗРЗБСП ТАИЕКС 2.900 евра за 2018. годину ТАИЕКС 2.900 евра за 2018. годину – потребна апликација Стварати институционални оквир сарадње Центра за заштиту жртава трговине људима са другима актерима Нема трошкова – запослени раде у оквиру редовних радних активности	Недовољна финансијска средства
Континуирано до краја 2018. године	Спровести листе показатеља на националном нивоу – Нема трошкова – запослени раде у оквиру редовних радних активности Креирати процедуре за идентификацију и упућивање које се односе на безбедност жртве у процесима који се одвијају у систему социјалне заштите ТАИЕКС 4.500 евра (крај 2017. године) – потребна апликација ТАИЕКС – 4.500 евра за 2018. годину – потребна апликација	Преоптерећеност запослених
Континуирано до краја 2018. године	Израдити и донети подзаконске акте којима се прописују стандарди пружања услуга у области социјалне и породичне заштите Нема трошкова – запослени раде у оквиру редовних радних активности ТАИЕКС 2.250 евра (друга половина 2017. године) Израдити и донети подзаконске акте за пружање правовремене, адекватне и континуиране здравствене заштите жртвама трговине људима Нема трошкова – запослени раде у оквиру редовних радних активности ТАИЕКС 2.250 евра (друга половина 2017. године) Израдити Водич за примену стандарда услуга у социјалној заштити Нема трошкова – запослени раде у оквиру редовних радних активности Исти експерт као под тачком број 1 Развијати социјалне услуге и програме намењене жртвама трговине људима и њихово укључивање у систем социјалне заштите ТАИЕКС 9.000 евра Обезбеђивати подршку програмима дугорочног и одрживог социјалног укључивања жртава трговине људима Нема трошкова – запослени раде у оквиру редовних радних активности	Степен приоритета; доношење докумената без специфичних стандарда за жртве трговине људима; недостатајућа финансијска средства

Циљ 5: Деца су заштићена од трговине људима и њених последица посебним

АКТИВНОСТИ	ЗАДАЦИ	ОДГОВОРНА ИНСТИТУЦИЈА И ПАРТНЕРИ	ПОКАЗАТЕЉИ АКТИВНОСТИ
Унапређивање превенције трговине децом и искоришћавања у проституцији и порнографији	1. Креирати одрживи систем прикупљања података и праћења феномена трговине децом и искоришћавања деце у порнографији и проституцији 2. Креирати и спроводити партиципативне превентивне програме намењене деци, а нарочито деци из угрожених друштвених група које су у посебном ризику на основу анализе утицаја (импакт анализе) 3. Креирати програме за децу у основно-школском и средњошколском образовању који наглашавају неприхватљивост дискриминације полова и њене последице, важност равноправности полова и достојанства и интегритет сваког човека 4. Истраживати и пратити нове глобалне и националне трендове у циљу развијања посебних мера превенције и сузбијања ризика од трговине децом у вези са добровољним или присилним миграцијама деце, најгорим облицима дечијег рада, ризицима који произилазе из злоупотребе комуникационих и информационих технологија за порнографију и проституцију 5. Унапређивати наставне садржаје у високошколским институцијама на којима се школују стручњаци који раде са децом, жртвама трговине људима и искоришћавања у проституцији и порнографији и са децом из угрожених друштвених група 6. Јачати компетенције стручњака који раде са децом жртвама трговине и искоришћавања у проституцији и порнографији из образовно-васпитних установа, система социјалне и здравствене заштите, полиције, правосуђа и цивилног сектора за спровођење програма превенције, заштите и реинтеграције деце, жртава трговине и искоришћавања у проституцији и порнографији 7. Дефинисати и усвојити модел сарадње са компанијама које промовишу друштвено одговорно пословање у области превенције трговине децом и искоришћавања у проституцији и порнографији	1. Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Министарство унутрашњих послова и партнери 2. Министарство просвете, науке и технолошког развоја и партнери 3. Министарство просвете, науке и технолошког развоја и партнери 4. Министарство просвете, науке и технолошког развоја и партнери 5. Министарство просвете, науке и технолошког развоја и партнери 6. Национални координатор и партнери 7. Савет, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Министарство унутрашњих послова и партнери 8. Републичко јавно тужилаштво	1. Успостављен родно осетљив систем праћења феномена трговине децом и искоришћавања у проституцији и порнографији 2. Број реализованих, партиципативних и прилагођених превентивних програма и активности 3. Број дечака и девојчица обухваћених програмима за децу 4. Број и садржај програма за децу 5. Број учесника обухваћених програмима и активностима 6. Садржаји који дестимулишу потражњу корисника свих облика трговине људима, укључени у школске програме 7. Садржаји који јачају резилијентност деце 8. Број објављених научних истраживања у референтним научним серијским и монографским публикацијама 9. Број обучених стручњака обухваћених програмима превенције 10. Број сајтова који су блокирани због штетних садржаја који су у вези са трговином децом и искоришћавањем у проституцији и порнографији 11. Број друштвено одговорних компанија које су се придружиле активностима против трговине децом и искоришћавања у проституцији и порнографији 12. Број потписаних кодекса о понашању којима се забрањује трговина децом, дечији рад и искоришћавање у проституцији и порнографији

партиципативним програмима који се спроводе у њиховом најбољем интересу

РОКОВИ АКТИВНОСТИ	РЕСУРСИ	РИЗИЦИ
Континуирано до краја 2018. године	Креирати одрживи систем прикупљања података и праћења феномена трговине децом и искоришћавања деце у порнографији и проституцији Нема трошкова – запослени раде у оквиру редовних радних активности Креирати и спроводити партиципативне превентивне програме намењене деци, а нарочито деци из угрожених друштвених група које су у посебном ризику на основу анализе утицаја (импакт анализе) ТАИЕКС 4.500 евра Креирати програме за децу у основношколском и средњошколском образовању који наглашавају непривлачивост дискриминације полова и њене последице, важност равноправности полова и достојанства и интегритет сваког човека ТАИЕКС 4.500 евра Истраживати и пратити нове глобалне и националне трендове у циљу развијања посебних мера превенције и сузбијања ризика од трговине децом у вези са добровољним или присилним миграцијама деце, најгорим облицима дечијег рада, ризицима који произилазе из злоупотребе комуникационих и информационих технологија за порнографију и проституцију - пројекат Министарства рада Сједињених Америчких Држава „Ангажовање и подршка националном нивоу за смањење појаве дечијег рада“ Унапређивати наставне садржаје у високошколским институцијама на којима се школују стручњаци који раде са децом, жртвама трговине људима и искоришћавања у проституцији и порнографији и са децом из угрожених друштвених група пројекат Министарства рада Сједињених Америчких Држава „Ангажовање и подршка националном нивоу за смањење појаве дечијег рада,, Јачати компетенције стручњака који раде са децом жртвама трговине и искоришћавања у проституцији и порнографији из образовно-васпитних установа, система социјалне и здравствене заштите, полиције, правосуђа и цивилног сектора за спровођење програма превенције, заштите и реинтеграције деце, жртва трговине и искоришћавања у проституцији и порнографији Буџет – Министарство унутрашњих послова 79.300 рсд за 2017. годину 79.300 рсд за 2018. годину Буџет – Министарство здравља 87.080 рсд за 2017.годину 87.080 рсд за 2018. годину Буџет – МЗРЗБСП 87.080 рсд за 2017.годину 87.080 рсд за 2018. годину Дефинисати и усвојити модел сарадње са компанијама које промовишу друштвено одговорно пословање у области превенције трговине децом и искоришћавања у проституцији и порнографији - пројекат Министарства рада Сједињених Америчких Држава „Ангажовање и подршка националном нивоу за смањење појаве дечијег рада,,	Недостатак финансијских средстава; ниска мотивисаност

АКТИВНОСТИ	ЗАДАЦИ	ОДГОВОРНА ИНСТИТУЦИЈА И ПАРТНЕРИ	ПОКАЗАТЕЉИ АКТИВНОСТИ
Откривање и процесуирање случајева трговине децом и искоришћавања у проституцији и порнографији и пружање правне помоћи у кривичном и другим поступцима	1. Прилагодити постојеће механизме сарадње надлежних органа и успоставити нове у складу са проактивним приступом 2. Унапредити капацитете надлежних органа за откривање и процесуирање случајева трговине децом и искоришћавања у проституцији и порнографији 3. Олакшати положај детета жртве/оштећеног у току поступка	1. Интерресорна радна група и партнери 2. Министарство унутрашњих послова, Републичко јавно тужилаштво, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Министарство здравља, Министарство просвете, науке и технолошког развоја и партнери 3. Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и партнери 4. Министарство правде 5. Правосудна академија	1. Израђена анализа 2. Успостављен механизам сарадње 3. Број интерресорних радних група, број одржаних састанака 4. Унапређена пракса 5. Број припремљених семинара и обука 6. Број реализованих семинара и обука 7. Број и структура полазника 8. Број и резултати евалуације обуке 9. Степен увећања ефикасности рада државних органа 10. Степен опремљености 11. Број обештећених жртава 12. Број случајева у којима су коришћене технике испитивања 13. Број случајева у којима је обезбеђена помоћ особе од поверења 14. Број случајева у којима је обезбеђена помоћ породици жртве 15. Измењен Кривични законик
Идентификација, заштита и интеграција деце жртава трговине људима и искоришћавања у проституцији и порнографији	1. Утврдити показатеље за идентификацију деце жртава 2. Подизати капацитете за ургентно збрињавање деце као и програме специјализованог хранитељства за децу жртве 3. Израдити упутства за поступање стручњака органа старатељства у организовању заштите деце укључене у живот и/или рад на улици 4. Креирати и спроводити специфичне партиципативне програме за заштиту и одрживо социјално укључивање деце жртава 5. Дефинисати и усвојити минималне стандарде безбедности деце жртава 6. Унапредити сарадњу међу институцијама у превенцији, заштити и интеграцији деце жртава 7. Унапредити ефикасности развој нових служби и услуга за заштиту деце жртава	1,2,3,4,5,6,7. Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и партнери	1. Утврђени показатељи се примењују у пракси на националном нивоу 2. Број ургентно збринутих дечака и девојчица 3. Усвојено Упутство 4. Број креираних специфичних програма 5. Број спроведених специфичних програма 6. Број случајева у којима је обезбеђена помоћ породици детета жртве 7. Повећана безбедност детета жртве у процесу идентификације и упућивања 8. Број позитивних оцена од стране деце жртава 9. Усвојен Протокол о поступању и сарадњи органа старатељства и Центра за заштиту жртава трговине људима у помоћи и програмима интеграције деце жртава

РОКОВИ АКТИВНОСТИ	РЕСУРСИ	РИЗИЦИ
Континуирано до краја 2018. године	Напомена: Сви задаци у оквиру активности већ су обухваћени средствима у циљу 3.	Недостатак финансијских средстава; преоптерећеност запослених
Континуирано до краја 2018. године	Утврдити показатеље за идентификацију деце жртава Трошкови обухваћени кроз целокупне трошкове овог циља – циљ број 5 Подизати капацитете за ургентно збрињавање деце као и програме специјализованог хранитељства за децу жртве Буџет -МЗРЗБСП 150.000 рсд за 2017. годину 150.000 рсд за 2018. годину ТАИЕКС 2.900 евра ТАИЕКС 2.900 евра ТАИЕКС 2.900 евра Дефинисати и усвојити минималне стандарде безбедности деце жртава 6. Унапредити сарадњу међу институцијама у превенцији, заштити и интеграцији деце жртава ТАИЕКС 4.500 евра	Оптерећеност запослених, непознавање нових трендова, недовољно развијени капацитети за пројектно деловање, одсуство тимског рада

Horizontal Facility for Western Balkans and Turkey

Funded
by the European Union
and the Council of Europe

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Implemented
by the Council of Europe